

luci v hygieně rukou, když nahradil tehdejší neefektivní a pokožku rukou poškozující postupy. Za více než 56 let se značka Sterillium stala synonymem pro bezpečnou a šetrnou dezinfekci rukou.

Společnost HARTMANN, vědoma si své odborné kompetence, mnohaletým zkušenostem s provozem zdravotnických zařízení a díky šíři svého portfolia zdravotnických a dezinfekčních prostředků, si vytkla za cíl pomáhat nemocnicím se zvyšováním kvality péče, konkrétně s prevencí infekcí spojených se zdravotní péčí. Proto se vydala na svoji Misi prevence infekcí, při níž chce být nemocnicím partnerem a konzultantem v této oblasti. Neocenitelným přínosem pro společnost Hartmann je navázání spolupráce se Společností nemocniční hygieny a epidemiologie (SNEH); stala se hrdým „Partnerem SNEH pro prevenci infekcí“. Obsahem této spolupráce je odborná garance preventivních postupů, vzdělávání pracovníků prevence v nemocnicích a lektorství odborných pracovníků HARTMANN. Víťame proto všechny zájemce jak z řad SNEHu, tak i mimo něj, kteří chtějí spolu s námi snižovat výskyt infekcí v nemocnicích.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0063>

5. Hygienické zabezpečení provozu v různých zdravotnických zařízeních

Dezinfekce ultrazvukových sond – HLD ano nebo ne?

Ultrasound transducers disinfection – HLD yes or no?

Ivo Strnad

S&T Plus s.r.o., Praha, Česká republika

Ultrazvuk se stal nesmírně rozšířeným diagnostickým nástrojem jak v nemocnicích, tak v ambulanci praxi. Ultrazvukové sondy jsou při vyšetření v přímém kontaktu s pacientem a v případě tzv. endosond (jícnová, endovaginální či endorektální) se jedná také o mukózní povrchy. V případě urgentní medicíny a POCUS (Point of Care Ultrasound) mohou být sondy v kontaktu dokonce s narušenou kůží (traumata, popáleniny, invazivní zákroky). Tyto typy aplikace sond jsou definovány podle Spauldingovy klasifikace jako Semi Critical. Studie prokázaly, že na povrchu sond se vyskytují různé patogeny včetně nebezpečného viru HPV, který je zodpovědný za většinu karcinomů děložního hrdla, a to navzdory ošetření nízkourovňovou dezinfekcí (LLD). Práce také prokázaly, že používané obaly sond mohou mít mikroperforace. Proto je důležité uplatnit na sondy, které jsou v Semi Critical nasazení, vysokoúrovňovou dezinfekci (HLD). Pokud se zaměříme na účinnost různých dezinfekčních metod právě na již zmíněný odolný bezobalový virus HPV, zjistíme že některé běžně používané přípravky nedosahují požadované účinnosti. Jako příklad lze uvést přípravky na bázi alkoholů (etanol a izopropylalkohol) a podle některých autorů také aldehydové dezinfekce (glutaraldehyd či ortoftalaldehyd), které jsou běžně používány v každodenní praxi a považované za účinné. Dobrých účinků dosahují přípravky na bázi chlornanů, stříbra či sonikovaného per-

oxidu vodíku a také systém na bázi ultrafialového záření, využívající oblast vlnové délky 253 nanometrů. Metoda využívající UV záření je oproti chemickým metodám rychlejší. Ve světě je HLD na sondy v oblasti Semi Critical vyžadována již v celé řadě zemí (UK, Francie, Německo, Kanada, USA, Izrael). V České republice je to doposud pouze v oblasti jícnových sond.

Vytvořeno s informační podporou společnosti Germitec.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0064>

6. Postery

Očkování v prevenci přenosu infekcí u pracovníků Zdravotnické záchranné služby
Vaccination as prevention of transmissible disease in ambulance personnel

Bohdana Rezková, Tomáš Halouzka

Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, Ústav veřejného zdraví, Brno, Česká republika

Úvod: Krátce před vypuknutím pandemie onemocnění COVID-19 bylo realizováno mezi zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina dotazníkové šetření jako ojedinělá sonda do prostředí záchranářů a jejich postojů k preventivnímu očkování a vnímání infekčních rizik v rámci své profese. Zdravotní záchranná služba (ZZS) patří mezi pracoviště s vyšším rizikem přenosu infekcí. Kromě povinného očkování proti hepatitidě typu B stanovuje vyhláška č. 537/2006 Sb. také zvláštní očkování proti hepatitidě typu A u všech nově přijímaných pracovníků základních složek integrovaného záchranného systému, ovšem až od 1. 1. 2007. Při přípravě dotazníků jsme dále vycházeli z odborných doporučení pro zdravotníky v oblasti preventivní vakcinace. Mezi doporučená očkování pro zdravotníky patří očkování proti chřipce, černému kašli, meningokokovým infekcím, případně spalničkám. Dále u nově nastupujících zdravotníků je doporučena kontrola protilátek proti viru hepatitidy typu B a u zdravotníků ve věku nad 30 let proti viru spalniček.

Cíl: Zjistit, kolik procent členů výjezdových skupin ze vzorku respondentů splňuje doporučení studií a odborných organizací ohledně preventivního očkování a kontroly protilátek u vybraných nákaz.

Metoda: Anonymní nestandardizovaný dotazník s patnácti položkami. Použity byly otázky otevřené, uzavřené a jedna polouzavřená. Uzavřené položky byly voleny především polytomické. Dotazníky byly distribuovány v tištěné podobě. Odpovědi byly vyhodnoceny pomocí kontingenčních tabulek v programu Microsoft Excel. Sběr dat probíhal v listopadu a prosinci 2019. Dotazníkového šetření se účastnilo 131 respondentů (12 lékařů, 53 zdravotnických záchranářů, 35 řidičů vozidel ZZS) z toho 82 ze ZZS Jihomoravského kraje a 49 ze ZZS Kraje Vysočina.

Výsledky: Analýzou dat bylo zjištěno velmi nízké zastoupení každoročně očkováných zaměstnanců proti chřipce (6,11 %), a to i přesto, že během praxe u ZZS udávalo potvrzené onemocnění chřipkou 41,98 % respondentů. Čtyři pětiny členů výjezdových skupin nad

30 let nejsou a ani neplánují být očkovaní proti černému kašli. Rovněž proočkovanost proti meningokokům (oba typy vakcín) byla velmi nízká (7,63 %) a u této otázky jsme zaznamenali také velkou míru neznalosti respondentů, zda jsou proti tomuto typu infekce očkovaní či nikoliv (typy C, W, Y, A 30,53 %; typ B 19,85 %). Naopak více než dvě třetiny členů výjezdových skupin mají zkontrolované protilátky proti viru spalniček a téměř čtyři pětiny respondentů přijatých do výkonu povolání u ZZS před 1. 1. 2007 jsou očkované proti infekční hepatitidě typu A.

Závěr: Navzdory velkým infekčním rizikům v přednemocniční péči byla u všech zaměstnanců ZZS zjištěna velmi nízká míra proočkovanosti nejen proti chřipce, ale i černému kašli nebo meningokokům. Tyto výsledky ukazují na velmi nízký zájem zaměstnanců ZZS o tento typ prevence přenosu infekčních nemocí, což může být ovlivněno jak neznalostí a nedůvěrou v očkování, tak i osobnostním profilem pracovníků této profese, kteří všeobecně vykazují vyšší práh pro vnímání rizik. Naopak ochrana proti infekcím, které probíhají v nově se

objevujících epidemiích (spalničky, hepatitida typu A) je u těchto zaměstnanců dobře podchycena. Zajímavé může být srovnání vývoje postojů po dvou letech pandemie v rámci opakovaného šetření, které připravujeme.

Tato práce byla podpořena grantem MUNI/A/1608/2020 Masarykovy univerzity.

Literatura:

1. Chlábek R, editor. Očkování dospělých. Praha: Mladá fronta; 2018.
2. Vyhláška 537 ze dne 29. listopadu 2006 o očkování proti infekčním nemocem. Sbírka zákonů ČR. 2006;částka 174:7282-7.
3. Očkovací kalendář pro dospělé - podle věku [online]. Praha: Česká vakcinologická společnost ČLS JEP; 2018 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: http://www.szu.cz/uploads/Epidemiologie/Infekce_zakladni_informace/2019_Aktualiz_ockovaci_kalendar_dosp_.pdf.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0065>